

8. Hétvégi házi feladat szabályai, iskolai dolgozatok szabályai

Gimnázium írásbeli beszámoltatás /Pedagógiai program II.1.5.2. vonalkézse/

Az írásbeli feleltetés változatos formáit alkalmazzuk a tudásszint mérésére.

A röpdolgozat az aznapi házi feladatot kéri számon, előzetes bejelentés nélkül.

Kisebb anyagrészen szerzett ismeretekről ad visszajelzést tanárnak és diáknak egyaránt: a dolgozat.

A témazáró dolgozat, nagyobb ismeretegységek számonkérése. Ezek számát a tananyagban szereplő témakörök mértéke vagy a tantárgy óraszám határozza meg.

A diák írásbeli munkáit – a témazárót is – legkésőbb két héten belül, értékelve visszakapja.

A témazárókat az adott tanév végéig a szaktanárnak meg kell őriznie. Bizonyos tantárgyak esetében a témazárók ideje és tartalma összehangolt egy évfolyamon belül.

A témazárók összeállítása – az évfolyamszintű mérésektől és a központi vizsga feladatlapoktól eltekintve – az adott osztályban tanító szaktanár feladata.

Év végén évfolyamszintű felméréseket végzünk egyes tantárgyakból – az éves munkaterv rögzíti ennek beosztását. A feladatsort a munkaközösség-vezető a munkaközösséggel egyeztetve állítja össze.

A témazárók nagyobb súllyal szerepelnek az év végi jegyek kialakításában, mint egy átlagos felelet.

A kötelező érettségi tárgyakból a 12. évfolyamon írásbeli próbaérettségit tartunk. Minden tantárgyból törekszünk arra, hogy a felmérés tartalma követelményeiben és körülményeiben az igazi vizsgálathoz hasonlítson, hiszen hasznosságát így tudjuk a legjobban biztosítani.

Gimnázium házi feladatok szabályai / Pedagógiai program II.1.6. vonalkézse/

A tananyag elsajátítására való fölkészülés lényeges eleme a tanulók otthoni munkája. E munka elsődleges célja az ismeretek birtokba vétele, másodlagos – ugyanakkor sokkal nagyobb jelentőségű – célja azonban az, hogy a tanulókat fölkészítse a későbbi életükben egyre nagyobb szerepet játszó önálló tananyag-földolgozásra, ismeretszerzésre. Az otthoni munka (házi feladatok) kiadásánál erre a két vezérszempontra egyaránt figyelemmel kell lenni. A házi feladatok meghatározásának további elvei a következők:

- Meg kell találni az iskolai és az otthoni munka helyes arányát. Az új ismeretek elsajátításának első rendű színtere az iskola, otthoni feladatul ilyen munka csak korlátozott mértékben adható ki; az iskolai és otthoni munka arányait a tanárnak kell meghatároznia, az elsajátítandó ismeret bonyolultságának, a csoport képességeinek és a rendelkezésre álló idő mennyiségének figyelembe vételével.
- Ügyelni kell arra, hogy az otthoni feladatra fordítandó idő a munka mennyisége vagy típusa (aprólékos, precizitást igénylő stb.) miatt ne legyen túlságosan nagy;
- Tekintetbe kell venni a következő foglalkozásig hátralévő időt. Más a kiadható feladatok mennyisége, ha a következő tanóra másnap van, és más, hogyha 2-3 nap is adódik a fölkészülésre.
- Figyelembe kell venni a fölkészülésre kiadott ismeretanyag bonyolultságát.

A korlátok:

- A házi feladatok mennyiségének korlátozásakor általános szabály az arányos és egyenletes terhelés követelményének figyelembe vétele. A korlátozást azonban semmilyen mértékegységben (megtanulandó oldalak vagy elvégzendő feladatok száma stb.) nem lehet pontosan rögzíteni: a kiadható mennyiség jelentős mértékben függ a csoport adottságaitól, a szóban forgó anyag nehézségi fokától és további tényezőktől.
- A fenti – kényszerű – szabályozhatatlanságot tovább bonyolítja a csoport egyes tagjainak egymástól eltérő képessége. Ennek megfelelően mindig akad, aki számára a feladatok mennyisége soknak tűnik, míg mások könnyedén végeznek ugyanannyival, esetleg éppen keveslik.

Általános iskolai házi feladatok szabályai// Pedagógiai program II.2.6 vonalkézse/

A tanóra nem zárul le a kicsöngetéssel. Növendékeink otthoni feladatokat is végeznek. Az otthoni felkészülés feladatai lehetnek *előkészítő* és *alkalmazó* tevékenységek. Az *előkészítő* feladatok elvégzése során a gyerekek fölkészülnek a közeljövőben feldolgozandó tananyagra, hogy már bizonyos ismeretek birtokában találkozzanak vele. Az *alkalmazó* feladatok az ismeretek elmélyítését célozzák azok felelevenítésével, rögzítésével, alkalmazásával.

A stabil, jól megalapozott tudás megteremtéséhez tehát feltétlenül szükség van arra, hogy a gyerekek iskolán kívül is foglalkozzanak a tananyaggal. Nem mindegy azonban, hogy ez milyen feltételekkel történik.

A házi feladatok meghatározásánál alapelv az életkori és egyéni sajátosságoknak való megfelelés. Nekünk, nevelőknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyerekkor alaptevékenysége a játék. Annál inkább így van ez, minél fiatalabb egy gyerek. A játéktevékenység idejéből csak fokozatosan lehet – és kell is – egyre többet elvenni az iskolai vagy otthoni tanulás, feladatkészítés számára. Csak az a feladat fejleszt, amit a gyerek nagyobb nehézség nélkül, önállóan meg tud oldani, mert azt lelki, fizikai, kognitív fejlettségi szintje lehetővé teszi. A jól meghatározott feladatok nem haladhatják meg a gyerek teherbíró képességét. Az sem célravezető azonban, ha ez a képesség nincsen kihasználva. A teherbíróképességet egészen pontosan meghatározni igen nehéz: itt van helye a tanár megfelelő pedagógiai érzékének és képzettségének, hogy a terhelés arányos legyen. Alsó tagozaton csak néhány tárgyat tanít szaktanár, így az osztálytanító könnyen átlátja, hogy naponta mennyi a gyerekek feladata. Felső tagozaton a helyesen eltalált feladatmennyiséghez szükséges, hogy a szaktanárok egyeztessenek egymással – különösen nagyobb írásos vagy szóbeli számonkérések előtt. Tekintve, hogy a terhelhetőség egyénenként is eltér, nemcsak a tanórai munkánál, hanem az otthoni feladatok kiadásánál is alkalmazzuk a differenciálás módszerét.

A házi feladatok feladását a már említett szempontokon kívül azért is fontosnak tartjuk, mert rendszeres és önálló munkavégzéshez is szoktat. Az önállóság minden korosztály szintjén nagyon fontos, magasabb évfolyamokon jelentősége egyre növekszik. A házi feladatot igyekszünk nem a szülőknek feladni. Alacsonyabb évfolyamokon azonban időnként szükség lehet szülői segítségre. Az otthoni feladatok értékelésénél fontos szempont, hogy ne a szülői beavatkozás minőségét, hanem a gyerek saját munkáját – önállóságát, alaposságát, lelkiismeretességét, kitartását – értékeljük. (Persze, hogy szebb egy rajz, ha a szülő készíti, de ez nem lehet az értékelés alapja!) Ezt a szabályt a szülőkkel is igyekszünk elfogadtatni.

Alapelvünk, hogy a napközis, tanulószobás gyerekek minél kevesebb házi feladatot vigyenek haza. A rövidebb terjedelmű írásbeli munkáknál ezt legtöbbször sikerül is megoldani. Az életkor növekedésével azonban az iskolai tanulói idő alatt nem elvégezhető feladatok száma is növekedik.